

Lydmesteren

Lektion 6

Lydrette ord med to konsonanter i forlyd, inkl. æ (kkv/ kkvk/ kkvkæ)

Teksten i *kursiv* læses højt for eleverne.

Teksten flankeret af den farvede stribe er emne til samtale med eleverne.

Forberedelse

- LM6 Fællesøvelse Træ A3: print og Laminér.
- LM6 Fællesøvelse Blade A3: print og Laminér. Klip bladene ud.
- LM6 Fordybelse1 A4: print et eksemplar til hver anden elev.
- LM6 Fordybelse2 A4: print et eksemplar til hver anden elev.
- LM6 Øvesætning A3: print.

- Medbring en legoklods eller lign. mindre genstand.

Noter fra forrige lektion

Tag udgangspunkt i noterne fra sidste lektion, og sæt sammen med eleverne ord på, hvad øvelserne i sidste lektion omhandlede.

Narrativ

Hvis dette er første lektion eleverne har med Lydmesteren, så start med at læse introduktionsnarrativet til Lydmesteren højt. Dette finder du i dokumentet 'Introduktionsnarrativer'.

Hvis det er første lektion eleverne har med hele undervisningsforløbet, så læses desuden introduktionsnarrativet til undervisningsforløbet højt allerførst. Dette finder du også i dokumentet 'Introduktionsnarrativer'.

Introduktionsnarrativ

Lydmesteren har efterhånden mødt mange onde monstre på sin vej gennem Ordkoven. Særligt det sidste monster han kæmpede mod, var helt krøllet og onskabsfuldt, men Lydmesteren lyttede til monstret og fik det strakt lidt ud. Det gjorde, at monstret blev helt rart igen.

Lydmesteren er rigtig stolt af sig selv, for han blev ved med at kæmpe mod monstrene, selv når det var allersværest, og selvom han lavede fejl undervejs. Han er sikker på, at hans familie hjemme i byen også ville være stolte af ham.

På sin vej gennem skoven så han en smuk fe flyve rundt mellem trætoppene og male bladene. Nu er han kommet til et stort egetræ, og for foden af det ligger farvestrålende blade i store rodede klynger. Lydmesteren er sikker på, at det er Ordmonstrene, der har revet de blade af, som feen har malet. Bladene hvisker til ham i vinden - med den supersoniske lydteknik kan han høre hvilke grene de kommer fra, og han beslutter sig for at skille dem fra hinanden, og sætte dem op igen.

Læsefaglig introduktion

Puha, Lydmesteren synes ikke det er nemt at arbejde med ord, hvor konsonanterne klynger sig sammen. Han synes især at ord, hvor konsonanter har klynget sig sammen i starten af ordene er sværest. Det er de ord, vi skal arbejde med i dag, men Lydmesteren er sikker på, at I hurtigere vil blive dygtige til at arbejde med disse ord; både fordi I kan hjælpe hinanden, men også fordi I var så dygtige til opgaverne sidst.

Lydmesteren læser ord ved at finde den første vokal, læse ordet fra den, og så til sidst sætte konsonanten foran på. Men nu er der 2 konsonanter foran den første vokal, så her sætter han til sidst konsonanten, der står lige foran vokalen på, og derefter den forreste konsonant. På den måde har han lært sig at læse ord med 2 konsonanter i starten af ord. Vi skal i dag arbejde med Lydmesterens strategi for at kunne læse og skrive ord, der begynder med 2 konsonanter.

Fællesøvelse

Materiale:

- LM6 Fællesøvelse Træ
- LM6 Fællesøvelse Blade

Spørg ind til hvad Lydmesterens strategi går ud på.

Når eleverne har sat ord på, hvordan Lydmesteren gør i forhold til ord med 2 konsonanter i starten af ordet, påbegyndes den fælles øvelse.

LM6 Fællesøvelse Træ placeres på bordet sammen med bladene fra LM6 Fællesøvelse Blade med bagsiden opad.

Vi skal hjælpe Lydmesteren med at sætte bladene tilbage på træet, så feens farvestrålende arbejde ikke går tabt. Vi skal arbejde med samme strategi, som I lige har brugt i den tidligere fællesøvelse. På skift skal I vende et af bladene, der ligger for foden af egetræet, og ved at bruge Lydmesterens strategi skal I læse ordet. Når I har læst et ord, kan I atter sætte det op. Hvis det er svært, hjælper eleverne hinanden eller underviseren støtter.

En elev vender et blad og bruger strategien til at læse ordet. Når eleven har læst ordet rigtigt, sætter eleven bladet på træet.

[Vær opmærksom på, at eleven starter ved den første vokal i ordet. Er ordet fx blæs, så startes med vokalen -æ. Derefter læses den efterfølgende konsonant -æs, og endelig sættes konsonanten foran vokalen på -læs. Slutteligt den første konsonant -blæs.]

En anden elev vender et nyt blad, og der fortsættes som ovenfor, indtil et passende antal ord er gennemgået

Fortsæt indtil alle ord er gennemgået.

Hvor er det flot! I har hjulpet Lydmesteren med at sætte de farvestrålende blade tilbage på træet, og gjort den mørke skov lidt lysere og mere rar at bevæge sig igennem!

Opgaveord:

- kkv: fly, stå, ski, slå
- kkvk: flyv, stål, skib, blæs
- kkvk+e: flyve, skibe, blæse, smile

Fordybelse 1

Eleverne sættes sammen i par. Den ene elev får fordybelsesark 1a og den anden ark 1b.

Materiale:

- LM6 Fordybelse1a
- LM6 Fordybelse1b

Bogstaverne i elevernes kolonner udgør tilsammen et ord, som samles i den midterste kolonne.

Først siger elev B vokallydene og begge elever skriver dem i midterkolonnen på de rigtige pladser.

Derefter siger elev A den sidste konsonantlyd og begge elever skriver dem i midterkolonnen på den rigtige plads. Herefter siger elev A konsonantlyden foran og eleverne skriver den på den rigtige plads.

Markér stavelserne med en lodret streg og læs ordet.

Tegn en hurtig tegning, der viser, hvad ordet betyder.

Fortsæt indtil alle ord er lavet.

Fordybelse 2

Eleverne fortsætter i samme par. Den ene elev får fordybelsesark 2a og den anden ark 2b.

Materiale:

- LM6 Fordybelse2a
- LM6 Fordybelse2b

Bogstaverne i elevernes kolonner udgør tilsammen et ord, som samles i den midterste kolonne.

Først siger elev B vokallydene og begge elever skriver dem i midterkolonnen på de rigtige pladser.

Derefter siger elev A den sidste konsonantlyd og begge elever skriver den i midterkolonnen på den rigtige plads. Herefter siger elev A konsonantlyden foran og begge elever skriver den på den rigtige plads. Til sidst siger elev A den forreste konsonantlyd og begge elever skriver den på den rigtige plads.

Markér stavelserne med en lodret streg og læs ordet.

Tegn en hurtig tegning, der viser, hvad ordet betyder.

Fortsæt indtil alle ord er lavet.

De elever der har tid til overs, kan arbejde med det digitale læremiddel Ordheltene, Mission C1 & C2.

Refleksion

I fællesskab reflekteres der over, hvad der er blevet arbejdet med i dagens lektion. Lav evt. en "bordet rundt", hvor alle skal sætte ord på, hvad de har lært/fået med sig fra dagens undervisning.

Underviseren noterer, hvad eleverne siger om "det nye" de har arbejdet med i dag. Disse notater bruges, som opstart til næste lektion.

Hjælpesætninger til refleksion:

- Hvad lærte Lydmesteren os i dag?
- Hvad gik 2. fællesøvelse ud på?
- Hvorfor tror I, at vokalerne er så vigtige, når vi skal læse og skrive nye ord?
- Hvad er det første, du gør, når du skal læse et ord, du ikke har set før? Fx ordet "stål"? (peg på kort med ordet eller skriv det på tavlen).
- Hvad gør du, når du har fundet første vokal (i ordet "stål")?
- Og hvad gør du til bagefter, når du har læst "ål" ...? Og "tål"?
- Hvad gør du, når du skal læse et ord, du ikke kender?
- Hvad gør du, når du skal stave et ord, du ikke kender?

Noter:

Øvesætning

Som afslutning på lektionen læser underviseren sammen med eleverne en kort tekst, hvor en eller flere af Ordheltenes strategier kan benyttes. Ordene markeret med blå er der arbejdet med i denne lektion:

Materiale:

- LM6 Øvesætning

Lydmesteren tog et **fly** til Bornholm, for at **stå** på **ski**. Her så han ti **små** trolde **stå** og **slå** på et **skib**. **Skibe** af **stål** gør ondt at **slå** på, og den ene trolde **kno** var helt **blå**. Men trolde var kold: "**blæs** væk", råbte den, "ellers skal du **smage** på min **kno**". "Jeg vil ikke **blæse**, men **flyve**," var Lydmesterens **svar**, og han kunne ikke lade være med at **smile**.

Muligt ekstraarbejde

I Ordheltene kan eleven træne dagens emneord i Mission C1 & C2, som indeholder lydrette ord med to konsonanter i forlyd, inkl. ə